

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

16107/23

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0171(COD)**

**TRANS 544
MAR 158
CODEC 2311
OMI 85
IA 329
DROIPEN 171
ENV 1400**

ΕΚΘΕΣΗ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15667/23 + COR 1

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 10119/23 + ADD 1

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων, περιλαμβανομένων των ποινικών κυρώσεων, για αδικήματα ρύπανσης

– *Γενική προσέγγιση*

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Την 1η Ιουνίου 2023, η Επιτροπή διαβίβασε την ανωτέρω πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
2. Η πρόταση αφορά την τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ¹ σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων, περιλαμβανομένων των ποινικών κυρώσεων, για αδικήματα ρύπανσης.

¹ ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 11.

3. Η οδηγία 2005/35/ΕΚ ρυθμίζει τις κυρώσεις για παράνομες απορρίψεις πετρελαίου και επιβλαβών υγρών ουσιών από πλοία στη θάλασσα. Παράνομη απόρριψη είναι η απόρριψη από πλοίο που δεν πληροί τους σχετικούς κανόνες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ), δηλαδή τα πρότυπα που ορίζονται στη Διεθνή Σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (Μαρpol 73/78). Ο κύριος στόχος της οδηγίας είναι να ενσωματωθούν τα εν λόγω διεθνή πρότυπα στο δίκαιο της ΕΕ και να διασφαλιστεί ότι οι υπεύθυνοι για παράνομες απορρίψεις ρυπογόνων ουσιών υπόκεινται σε αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις, ώστε να βελτιωθεί η ασφάλεια στη θάλασσα και να ενισχυθεί η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προξενούν τα πλοία.
4. Η αναθεώρηση της οδηγίας έχει τους εξής κύριους ειδικούς στόχους:
- την ενσωμάτωση των διεθνών προτύπων στο δίκαιο της ΕΕ με την ευθυγράμμιση της οδηγίας με τα παραρτήματα της Μαρpol για τις απορρίψεις στη θάλασσα· για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή πρότεινε να επεκταθεί το τρέχον πεδίο εφαρμογής, το οποίο καλύπτει μόνο το πετρέλαιο (παράρτημα I της Μαρpol) και τις επιβλαβείς υγρές ουσίες που μεταφέρονται χύδην (παράρτημα II), ώστε να συμπεριλάβει επίσης τις επιβλαβείς ουσίες που μεταφέρονται συσκευασμένες διά θαλάσσης (παράρτημα III), τα λύματα πλοίων (παράρτημα IV), τα απορρίμματα πλοίων (παράρτημα V) και τα κατάλοιπα συστήματος καθαρισμού καυσαερίων (μέρος του παραρτήματος VI)·
 - την κατάργηση των διατάξεων σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις για λόγους νομικής συνοχής με την οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα (επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση)·
 - τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα (φυσικά και νομικά) που ευθύνονται για παράνομες απορρίψεις από πλοία υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις·
 - την υποστήριξη των κρατών μελών με την ανάπτυξη της ικανότητάς τους να εντοπίζουν περιστατικά ρύπανσης, να επαληθεύουν, να συλλέγουν αποδεικτικά στοιχεία και να επιβάλλουν αποτελεσματικές κυρώσεις στους εντοπισθέντες παραβάτες με έγκαιρο και εναρμονισμένο τρόπο·
 - τη διασφάλιση απλουστευμένης και αποτελεσματικής υποβολής στοιχείων σχετικά με περιστατικά ρύπανσης από τα πλοία και επακόλουθες δραστηριότητες.

5. Η πρόταση είναι μία από τις πρωτοβουλίες της ΕΕ που αποσκοπούν στη μείωση της ρύπανσης από τις θαλάσσιες μεταφορές στις θάλασσές της και συνάδει με τη στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα² και το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση³. Αποτελεί μέρος της νομοθετικής δέσμης της Επιτροπής για τη θαλάσσια ασφάλεια⁴.
6. Την πρόταση συνόδευαν εκτίμηση επιπτώσεων και έκθεση αξιολόγησης⁵. Η εκτίμηση επιπτώσεων παρουσιάστηκε και εξετάστηκε ενδελεχώς σε μία συνεδρίαση ομάδας και χωρίς να εγείρει σημαντικές ανησυχίες για τις αντιπροσωπίες.

II. ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ

7. Στις 7 Ιουλίου 2023, η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού (TRAN) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όρισε εισηγητή τον κ. Marian-Jean Marinescu (EPP, Ρουμανία). Η επιτροπή TRAN ενέκρινε το σχέδιο έκθεσης στις 16 Νοεμβρίου 2023 και αποφάσισε να αρχίσει διοργανικές διαπραγματεύσεις.
8. Στις 20 Σεπτεμβρίου 2023, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διατύπωσε γνώμη σχετικά με την πρόταση⁶. Στις 23 Ιουνίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη διατυπώσει γνώμη.
9. Η Ιταλική Βουλή εξέδωσε ευνοϊκή γνώμη σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στις 28 Σεπτεμβρίου 2023⁷.

III. ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

10. Η Ομάδα «Θαλάσσιες μεταφορές» εξέτασε την πρόταση σε τέσσερις συνεδριάσεις, αρχής γενομένης στις 7 Νοεμβρίου 2023.

² 14012/20 + ADD 1

³ 8753/21

⁴ 10160/23

⁵ 10119/23 ADD 2 REV 1 + ADD 3 REV 1 + ADD 4.

⁶ 13364/23

⁷ 13859/23

11. Κατά τη συνεδρίασή της στις 29 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων επιβεβαίωσε την υποστήριξή της για τον τελευταίο κατά σειρά συμβιβασμό και συνέστησε στο Συμβούλιο να καταλήξει σε γενική προσέγγιση κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ΤΤΕ (Μεταφορές) στις 4 Δεκεμβρίου 2023.
12. Όλες οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν τη γενική υποστήριξή τους στους στόχους της πρότασης της Επιτροπής, υπέρ της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
13. Ωστόσο, με βάση τις παρατηρήσεις των κρατών μελών, απαιτούνται ορισμένες αλλαγές στην πρόταση της Επιτροπής. Πολλές από αυτές τις αλλαγές αποσκοπούν στη διασφάλιση σαφήνειας και συνοχής και στην παροχή επαρκούς ευελιξίας στα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της οδηγίας, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ των νομικών συστημάτων των κρατών μελών, της γεωγραφικής τους θέσης, των πόρων και των δυνατοτήτων τους. Οι αλλαγές ουσίας που πρέπει να επισημανθούν παρατίθενται κατωτέρω.
14. Πολλές αντιπροσωπίες εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με την οριοθέτηση μεταξύ διοικητικών και ποινικών κυρώσεων, καθώς και τη σχέση μεταξύ της εν λόγω πρότασης και του σχεδίου οδηγίας για το περιβαλλοντικό έγκλημα. Προκειμένου να αποσαφηνιστεί το θέμα αυτό, η Προεδρία προτείνει αρκετές αλλαγές: για παράδειγμα, η λέξη «διοικητικές» προστέθηκε πριν από τη λέξη «κυρώσεις» τόσο στον νέο τίτλο της οδηγίας όσο και στον τίτλο του άρθρου 8· επίσης, η αιτιολογική σκέψη 9, όπως αναδιατυπώθηκε, παρέχει περαιτέρω διασφαλίσεις ότι η πρόταση αφορά αποκλειστικά διοικητικές κυρώσεις και εξηγεί τη σχέση με το σχέδιο οδηγίας για το περιβαλλοντικό έγκλημα.
15. Όσον αφορά τους ορισμούς (άρθρο 2), προτείνονται μόνο λίγες προσαρμογές ή διορθώσεις.
16. Η Επιτροπή πρότείνει δύο άρθρα, ένα με τίτλο «Παραβάσεις» (άρθρο 4) και ένα με τίτλο «Εξαιρέσεις» (άρθρο 5). Αυτό προκάλεσε κάποια σύγχυση, διότι το άρθρο 4, όπως έχει συνταχθεί από την Επιτροπή, δεν αναφέρεται μόνο σε παραβάσεις αλλά και σε ορισμένες από τις εξαιρέσεις της Marpol 73/78, όσον αφορά το πότε η απόρριψη ρυπογόνων ουσιών δεν θεωρείται παράβαση, ενώ το άρθρο 5 παραπέμπει εκ νέου σε ορισμένες θαλάσσιες περιοχές (στο άρθρο 3) όπου σύμφωνα με τα παραρτήματα I, II και VI της Marpol 73/78 η απόρριψη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, επίσης δεν θεωρείται παράβαση. Ως εκ τούτου, η Προεδρία προτείνει τη συγχώνευση των άρθρων 4 και 5 (απαλείφεται το άρθρο 5), και την προσθήκη παραπομπών σε επιπλέον εξαιρέσεις που προβλέπονται στη Marpol 73/78 και σε εξαιρέσεις που προβλέπονται στον διεθνή κώδικα για τα πλοία που πλέουν στα πολικά ύδατα (πολικός κώδικας).

17. Όσον αφορά την ευθύνη, η Προεδρία προτείνει, κατά την άποψή της, να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας με αναφορά, στο άρθρο 4 παράγραφος 2, όχι σε «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο», όπως προτείνεται από την Επιτροπή, αλλά σε «οποιαδήποτε εταιρεία» ή σε όσους «κρίνεται ότι έχουν διαπράξει παράβαση». Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε οντότητα ή πρόσωπο είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι υπέχει ευθύνη για παράνομη απόρριψη. Παρόμοια διάταξη περιλαμβάνεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2. Γενικά, όσον αφορά το άρθρο 8 («Διοικητικές κυρώσεις»), το οποίο υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν σύστημα διοικητικών κυρώσεων (συμπεριλαμβανομένων των προστίμων) για παραβάσεις, η Προεδρία προσπάθησε να εξεύρει μια ισορροπημένη λύση που να λαμβάνει υπόψη τα διαφορετικά νομικά συστήματα των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών που, για συνταγματικούς λόγους, αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόβλεψη διοικητικών κυρώσεων (βλ. άρθρο 8 παράγραφος 4).
18. Μια άλλη σημαντική και ευαίσθητη διάταξη είναι το άρθρο 8δ («Αποτελεσματική επιβολή κυρώσεων»). Το άρθρο αυτό καθορίζει σειρά συναφών περιστάσεων τις οποίες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι αρμόδιες αρχές κατά τον καθορισμό και την επιβολή του είδους και του επιπέδου της διοικητικής κύρωσης στο υπεύθυνο πρόσωπο. Τα κράτη μέλη έκριναν ότι το άρθρο αυτό, όπως προτείνεται από την Επιτροπή είναι υπερβολικά περιοριστικό και άκαμπτο. Ως εκ τούτου, η Προεδρία προτείνει να καταστεί πιο ευέλικτο προσθέτοντας ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη έναν ενδεικτικό κατάλογο («στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά») περιστάσεων. Το κριτήριο για τον βαθμό υπαιτιότητας του υπεύθυνου προσώπου (άρθρο 8δ παράγραφος 1 στοιχείο β)) διαγράφηκε, διότι θεωρήθηκε ότι παρεμβαίνει στο δικονομικό δίκαιο των κρατών μελών. Η Επιτροπή είχε επίσης προτείνει να εκδώσει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη κατά την επιβολή κυρώσεων (άρθρο 8δ παράγραφος 2). Η διάταξη αυτή διαγράφεται, διότι τα κράτη μέλη θεωρούν ότι τέτοια σημαντικά κριτήρια θα πρέπει να περιληφθούν στην ίδια την οδηγία.

19. Η σημαντικότερη αλλαγή που προτείνεται στο άρθρο 10 («Ανταλλαγές πληροφοριών και πείρας») αφορά την παράγραφο 1 στοιχείο δ). Εν προκειμένω, η Επιτροπή πρότεινε στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές επαληθεύουν τουλάχιστον το 10 % των ειδοποιήσεων που αποστέλλει η ευρωπαϊκή δορυφορική υπηρεσία εντοπισμού της ρύπανσης (CleanSeaNet) κάθε χρόνο. Οι απόψεις των κρατών μελών σχετικά με τη διάταξη αυτή δίστανται. Ορισμένα κράτη μέλη θα μπορούσαν να δεχθούν το ποσοστό επαλήθευσης 10 %, κάποια άλλα θα μπορούσαν να δεχθούν ένα εύρος τιμών (5-15 %), ενώ άλλα, τέλος, θα προτιμούσαν να μην υπάρχει ρητή αναφορά σε συγκεκριμένο ποσοστό ή να διαγραφεί η διάταξη αυτή. Η Προεδρία προτείνει μια ισορροπημένη και ευέλικτη προσέγγιση: καταρχάς, η επαλήθευση θα αφορά μόνο τις πλέον αξιόπιστες καταχωρίσεις («κλάσης Α»): δεύτερον, η διάταξη θα αναφέρεται μόνο σε «ορισμένο ποσοστό» και τρίτον, εναπόκειται στα κράτη μέλη, ανάλογα με τις δυνατότητές τους, να αποφασίζουν ποιο θα είναι το ποσοστό για κάθε έτος. Τέλος, προστέθηκε διευκρίνιση του τι σημαίνει «επαλήθευση», με περαιτέρω επεξηγήσεις στην αιτιολογική σκέψη 13, καθώς και υποχρέωση κοινοποίησης του ποσοστού στην Επιτροπή για τη διασφάλιση ενός βαθμού προβλεψιμότητας.
20. Σύμφωνα με το άρθρο 10α («Υποβολή στοιχείων»), η Επιτροπή θεσπίζει ηλεκτρονικό εργαλείο υποβολής στοιχείων για τους σκοπούς της συλλογής και της ανταλλαγής πληροφοριών. Εν προκειμένω, η Προεδρία προτείνει ορισμένες τροποποιήσεις ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη, παρέχοντας ορισμένα πιο εύλογα χρονοδιαγράμματα για την υποβολή εκθέσεων: η υποβολή στοιχείων θα απαιτείται μόνο μετά την ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών και το συντομότερο δυνατόν μετά τη διενέργεια διαφόρων δράσεων, όπως οι επιθεωρήσεις.
21. Η Προεδρία προτείνει η κατάρτιση (άρθρο 10β) για τις αρχές που είναι αρμόδιες για τον εντοπισμό και την επαλήθευση των παραβάσεων και την επιβολή των σχετικών διατάξεων της οδηγίας να παρέχεται μόνο από την Επιτροπή κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους και όχι γενικά σε όλα τα κράτη μέλη. Παρόμοια διάταξη έχει συμπεριληφθεί σε όλες τις νομοθετικές προτάσεις της νομοθετικής δέσμης για τη θαλάσσια ασφάλεια που έχουν εξεταστεί μέχρι στιγμής.
22. Όσον αφορά τη δημοσίευση πληροφοριών από την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή και την επιβολή της οδηγίας μέσω επισκόπησης σε επίπεδο Ένωσης (άρθρο 10γ), η Προεδρία προτείνει αυτό να γίνεται μόνο αφού ολοκληρωθούν όλες οι σχετικές διαδικασίες και ότι η επισκόπηση μπορεί να περιλαμβάνει (και όχι «περιλαμβάνει») τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας. Αυτό μειώνει τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων των κρατών μελών. Στο παράρτημα II εισάγονται οι αντίστοιχες αλλαγές για να καταστεί ενδεικτικός ο κατάλογος.

23. Όσον αφορά το άρθρο 10δ, το οποίο αφορά την προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος, η Προεδρία προτείνει μικρές αλλά σημαντικές τροποποιήσεις, και συγκεκριμένα την παραπομπή στον ΓΚΠΔ, καθώς και την προστασία των δεδομένων που αποκαλύπτουν οι πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος και όχι μόνο των ίδιων των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος.
24. Στο άρθρο 12α («Αξιολόγηση και επανεξέταση»), η Επιτροπή στην πρότασή της προβλέπει να αξιολογεί τη δυνατότητα τροποποίησης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη, των διεθνών προτύπων για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (π.χ. όσον αφορά τα SO_x και NO_x) καθώς και άλλων προτύπων που ρυθμίζουν τις απορρίψεις από τα πλοία (π.χ. η ατμοσφαιρική αιθάλη, τα απορρίμματα στη θάλασσα, η απώλεια εμπορευματοκιβωτίων, η απώλεια πλαστικών συσσωματωμάτων και ο υποθαλάσσιος θόρυβος). Εν προκειμένω, η Προεδρία σημειώνει ότι η Επιτροπή είναι ελεύθερη να αξιολογεί όλες τις σχετικές πτυχές της ρύπανσης από τα πλοία κατά τη διενέργεια της αξιολόγησής της. Ωστόσο, δεδομένου ότι ορισμένα από τα παραδείγματα δεν είναι πλήρως αποδεκτά, η Προεδρία προτείνει μια πιο γενική διατύπωση, με αναφορά σε «νέα ή επικαιροποιημένα διεθνή πρότυπα για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία».
25. Ορισμένα περικλειστα κράτη μέλη εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τον περιττό διοικητικό φόρτο που συνεπάγεται η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο ορισμένων διατάξεων της οδηγίας, τις οποίες είναι πρακτικά αδύνατον να εφαρμόσουν εφόσον δεν έχουν πρόσβαση στη θάλασσα ή θαλάσσιους λιμένες. Ως εκ τούτου, η Προεδρία προτείνει να συμπεριληφθεί ειδική παρέκκλιση για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο για τα κράτη μέλη τα οποία για γεωγραφικούς λόγους δεν μπορούν να εφαρμόσουν ορισμένες σαφώς καθορισμένες διατάξεις.
26. Τέλος, η προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο που προτείνει η Επιτροπή (ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της τροποποιητικής οδηγίας) προτείνεται να παραταθεί σε τέσσερα έτη (48 μήνες).
27. Η Δανία διατηρεί επιφύλαξη κοινοβουλευτικής εξέτασης. Η Ελλάδα έχει εκφράσει ορισμένες ανησυχίες σχετικά με τη συγχώνευση των άρθρων 4 και 5.
28. Στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Επιτροπή διατηρεί διαδικαστική επιφύλαξη για όλες τις τροποποιήσεις της πρότασής της.

29. Επιπλέον, η Επιτροπή διατηρεί ιδιαίτερες επιφυλάξεις όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 2, το άρθρο 8 παράγραφος 2 και την αιτιολογική σκέψη 9, σημεία τα οποία —λόγω της χρήσης του ρήματος «μπορώ» στην πρόταση της Προεδρίας— υπονοούν ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις της οδηγίας όταν το υπεύθυνο πρόσωπο είναι άλλο πρόσωπο εκτός από την εταιρεία· η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό συνιστά μείωση του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας οδηγίας, η οποία επί του παρόντος προβλέπει κυρώσεις για όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η Επιτροπή έχει επίσης σοβαρές επιφυλάξεις όσον αφορά την απαλοιφή της αντιστροφής του βάρους της απόδειξης στο άρθρο 8 παράγραφος 2, καθώς η αρχική διατύπωση θα καθιστούσε την εταιρεία υπεύθυνη εάν δεν μπορούσε να αποδείξει ότι κάποιος άλλος είναι υπεύθυνος· σύμφωνα με την Επιτροπή, η πρόταση της Προεδρίας θα αυξήσει τον διοικητικό φόρτο για τις αρχές διερεύνησης των κρατών μελών, δεδομένου ότι η εταιρεία δεν θα θεωρείται πλέον κατά τεκμήριο υπεύθυνη. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται επίσης να λάβει θέση σχετικά με τη διαγραφή του άρθρου 5, τις τροποποιήσεις στο άρθρο 8δ, την υπαγωγή της δημοσίευσης πληροφοριών σε περιορισμούς του εθνικού δικαίου στο άρθρο 10γ, την παρέκκλιση για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο όσον αφορά τις περικλειστές χώρες και την τετραετή προθεσμία μεταφοράς.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

30. Με βάση τα ανωτέρω, το Συμβούλιο καλείται να καταλήξει σε γενική προσέγγιση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/EK σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων, περιλαμβανομένων των ποινικών κυρώσεων, για αδικήματα ρύπανσης, με βάση τη συμβιβαστική λύση που παρατίθεται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων, περιλαμβανομένων των ποινικών κυρώσεων, για αδικήματα ρύπανσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

⁸ ΕΕ C....

⁹ ΕΕ C....

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η θαλάσσια πολιτική της Ένωσης αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με τη συμμόρφωση προς τις διεθνείς συμβάσεις, κώδικες και αποφάσεις με ταυτόχρονη διατήρηση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας, όπως προβλέπεται από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.
- (2) Η Διεθνής Σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (στο εξής: Marpol 73/78) προβλέπει γενικές απαγορεύσεις των απορρίψεων από πλοία στη θάλασσα, αλλά ρυθμίζει επίσης τους όρους υπό τους οποίους ορισμένες ουσίες μπορούν να απορρίπτονται στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η Marpol 73/78 περιέχει εξαιρέσεις για την απόρριψη ρυπογόνων ουσιών που εμπίπτουν στα παραρτήματά της, οι οποίες δεν θεωρούνται παράβαση όταν πληρούνται οι καθορισμένοι όροι. Τα εν λόγω παραρτήματα δεν εξαιρούν τις περιπτώσεις στις οποίες οι υπεύθυνοι για τη ζημία ενήργησαν είτε με πρόθεση να προκληθεί ζημία είτε από αμέλεια και εν γνώσει ότι πιθανώς θα προκληθεί ζημία. Η παρούσα οδηγία αναφέρεται στις παραβάσεις και τις εξαιρέσεις που θα ισχύουν, οι οποίες είναι εκείνες της Marpol 73/78.
- (3) Μετά την έκδοση της οδηγίας 2005/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰, η Marpol 73/78 και τα παραρτήματά της έχουν υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες και απαγορεύσεις για τις απορρίψεις ουσιών από πλοία στη θάλασσα. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω αλλαγές και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εφαρμογή της οδηγίας 2005/35/EK.

¹⁰ Οδηγία 2005/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις (EE L 255 της 30.9.2005, σ. 11).

- (4) Η οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹ διασφαλίζει ότι τα απόβλητα παραδίδονται σε λιμένες της Ένωσης, όπου συλλέγονται από επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής. Η επιβολή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 αποτελεί, μαζί με την οδηγία 2005/35/ΕΚ, βασική πράξη για την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία. Για να διασφαλιστεί ένα αποτελεσματικό, ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύστημα επιβολής όσον αφορά τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 σχετικά με την παράδοση αποβλήτων σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, η οδηγία 2005/35/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής της στα παραρτήματα IV έως VI της Μαρpol 73/78, με σκοπό την αποθάρρυνση των πλοίων να απορρίπτουν παράνομα ρυπογόνες ουσίες στη θάλασσα, αντί να τις παραδίδουν σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883.
- (5) Η οδηγία (ΕΕ) 2019/883 δεν καλύπτει στο πεδίο εφαρμογής της το παράρτημα III της Μαρpol 73/78, διότι τα συσκευασμένα εμπορεύματα δεν ταξινομούνται ως απόβλητα και, ως εκ τούτου, συνήθως δεν παραδίδονται σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι επιβλαβείς ουσίες που μεταφέρονται σε συσκευασμένη μορφή να απορριφθούν παράνομα στη θάλασσα. Με βάση τα ανωτέρω, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/ΕΚ θα πρέπει να επεκταθεί στο παράρτημα III της Μαρpol 73/78. Κατά συνέπεια, η απόρριψη επιβλαβών ουσιών θα πρέπει να απαγορεύεται βάσει της οδηγίας 2005/35/ΕΚ, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώσουν ότι ήταν αναγκαία για την ασφάλεια του πλοίου ή τη διάσωση ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα. Στο πλαίσιο αυτό, οι απορρίψεις που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία δεν περιλαμβάνουν τις απορρίψεις στο πλαίσιο της σύμβασης του Λονδίνου του 1972 για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης λόγω απόρριψης αποβλήτων και άλλων υλών, και του πρωτοκόλλου της του 1996.

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 116).

- (6) Στον ορισμό των απορρίψεων του άρθρου 2 της Marpol 73/78 περιλαμβάνονται οι εκπομπές από πλοία. Το παράρτημα VI της Marpol 73/78 αφορά την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία. Το παράρτημα VI και οι αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές του ΔΝΟ για τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων (στο εξής: EGCS) [απόφαση MEPC.340 (77)] επιτρέπουν τη χρήση EGCS από πλοία ως εναλλακτική μέθοδο συμμόρφωσης για τη μείωση των εκπομπών οξειδίων του θείου (SO_x). Το παράρτημα VI ρυθμίζει τα κατάλοιπα του EGCS με την απαγόρευση της απόρριψής τους στη θάλασσα και την απαίτηση της παράδοσής τους σε επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής (στην περίπτωση καταλοίπων του EGCS από συστήματα κλειστού βρόχου). Η οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹² μεταφέρει τα διεθνή πρότυπα σχετικά με τα SO_x στο δίκαιο της Ένωσης, ενώ η οδηγία (ΕΕ) 2019/883 διασφαλίζει ότι τα κατάλοιπα του EGCS παραδίδονται σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής. Δεδομένου ότι τα κατάλοιπα του EGCS προκαλούν ρύπανση στο θαλάσσιο περιβάλλον, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2005/35/ΕΚ σε περίπτωση παράνομων απορρίψεων.
- (6α) Τα «απορριπτόμενα ύδατα», όπως ορίζονται τόσο στις κατευθυντήριες γραμμές MEPC.1/Circ.899 όσο και στην απόφαση MEPC.340 (77), θα μπορούσαν να απορρίπτονται απευθείας στη θάλασσα εάν συμμορφώνονται με τα κριτήρια ποιότητας των απορριπτόμενων υδάτων που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων. Ωστόσο, τα απορριπτόμενα ύδατα από το EGCS ενδέχεται να επηρεάσουν το οικοσύστημα, μολονότι συμμορφώνονται με τη Marpol 73/78. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος μπορεί να επιβάλει περιορισμούς ή όρια που μπορούν να βασίζονται στην αξιολόγηση που διενεργήθηκε χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία για τις εκτιμήσεις κινδύνου και επιπτώσεων που περιλαμβάνεται στις κατευθυντήριες γραμμές του ΔΝΟ και προτάθηκε από τη MEPC. Σε εκείνη την περίπτωση, τα «απορριπτόμενα ύδατα» ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση στο θαλάσσιο περιβάλλον, και θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2005/35/ΕΚ σε περίπτωση παράνομων απορρίψεων συνεκτιμώντας δεόντως το καθοδηγητικό έγγραφο MEPC.1/Circ.883/Rev.1.

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 58).

- (7) Η οδηγία (ΕΕ) 2023/xxxx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ διασφαλίζει κοινούς ορισμούς των περιβαλλοντικών ποινικών αδικημάτων και τη διαθεσιμότητα αποτρεπτικών, αποτελεσματικών και αναλογικών ποινικών κυρώσεων για σοβαρά περιβαλλοντικά αδικήματα. Η οδηγία 2005/35/ΕΚ τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, η οποία θέσπισε ποινικές κυρώσεις για ορισμένες παραβάσεις της οδηγίας 2005/35/ΕΚ, οι οποίες θα πρέπει πλέον να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2023/xxxx. Συνεπώς, οι διατάξεις της οδηγίας 2005/35/ΕΚ που προστέθηκαν ή αντικαταστάθηκαν με την οδηγία 2009/123/ΕΚ θα πρέπει να απαλειφθούν από την οδηγία 2005/35/ΕΚ.
- (8) Οι διοικητικές κυρώσεις που θεσπίζονται κατά τη μεταφορά της οδηγίας 2005/35/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο δεν θα πρέπει να θίγουν την οδηγία (ΕΕ) 2023/xxxx. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν το πεδίο εφαρμογής της επιβολής του διοικητικού και ποινικού δικαίου όσον αφορά τα αδικήματα ρύπανσης από τα πλοία σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν αυστηρότερα μέτρα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, με την πρόβλεψη διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Κατά την εφαρμογή του εθνικού δικαίου για τη μεταφορά της οδηγίας 2005/35/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων σέβεται τις αρχές του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της αρχής *ne bis in idem*, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» κατά περίπτωση.

¹³ ΕΕ L xxxx.

¹⁴ Οδηγία 2009/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τροποποίηση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις (ΕΕ L 280 της 27.10.2009, σ. 52).

- (9) Οι κυρώσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2005/35/EK θα πρέπει να ενισχυθούν με τη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των διοικητικών κυρώσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Για να ενισχυθεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των κυρώσεων που επιβάλλονται για αδικήματα ρύπανσης από τα πλοία, οι διοικητικές αυτές κυρώσεις θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον τη μορφή προστίμων που επιβάλλονται στην πλοιοκτήτρια εταιρεία στις περιπτώσεις που αυτή κρίθηκε υπεύθυνη. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιβάλλουν πρόστιμα σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα όταν αυτά κηρύσσονται υπεύθυνα για την παράβαση. Στο πλαίσιο αυτό, ως πλοιοκτήτρια εταιρεία νοείται ο πλοιοκτήτης ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός ή πρόσωπο, όπως ο διαχειριστής ή ο ναυλωτής κενού σκάφους, ο οποίος έχει αναλάβει την ευθύνη για τη λειτουργία του πλοίου από τον πλοιοκτήτη, σύμφωνα με τον διεθνή κώδικα διαχείρισης για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων και την πρόληψη της ρύπανσης (στο εξής: κώδικας ISM)¹⁵, ο οποίος εφαρμόζεται στο δίκαιο της Ένωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 336/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶. Η οδηγία 2005/35/EK θα πρέπει να αναγνωρίζει ότι η διαχείριση του πλοίου θα μπορούσε να ανατεθεί από τον εγγεγραμμένο πλοιοκτήτη σε διαφορετική οντότητα, η οποία στη συνέχεια θα πρέπει να θεωρείται καταρχάς υπεύθυνη για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τον κώδικα ISM, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή ζημιών στο περιβάλλον ή η ανάθεση των λειτουργιών επί του πλοίου σε ειδικευμένο προσωπικό. Με την επιφύλαξη της εφαρμοστέας ενωσιακής νομοθεσίας, η απόφαση σχετικά με το αποτελεσματικότερο είδος κύρωσης που πρέπει να επιβληθεί, ποινικής ή διοικητικής, παραμένει αρμοδιότητα του κράτους μέλους. Όσον αφορά τις ποινικές κυρώσεις, τα κράτη μέλη τηρούν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2023/xxxx, την αναθεωρημένη οδηγία για το περιβαλλοντικό έγκλημα. Κατά συνέπεια, η παρούσα οδηγία αφορά μόνο διοικητικές κυρώσεις και όχι ποινικές διαδικασίες κατά φυσικών ή νομικών προσώπων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

¹⁵ Διεθνής κώδικας διαχείρισης για την ασφαλή λειτουργία των πλοίων και την πρόληψη της ρύπανσης, που εγκρίθηκε από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό με την απόφαση Α.741(18) της συνέλευσης της 4ης Νοεμβρίου 1993, όπως τροποποιήθηκε.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 336/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, για την εφαρμογή του διεθνούς κώδικα διαχείρισης της ασφάλειας εντός της Κοινότητας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3051/95 του Συμβουλίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 64 της 4.3.2006, σ. 1).

- (9α) Αναγνωρίζοντας ότι η συμμόρφωση ορισμένων κρατών μελών με την απαίτηση για διοικητικές κυρώσεις δεν είναι δυνατή λόγω του εθνικού συνταγματικού δικαίου, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις κατά τρόπο ώστε η διαδικασία επιβολής προστίμων να κινείται από την αρμόδια αρχή και να επιβάλλεται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανάγκη για αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Όταν, ως εκ τούτου, γίνεται αναφορά σε διοικητικές κυρώσεις της παρούσας οδηγίας, τα εν λόγω κράτη μέλη θα επιβάλλουν κυρώσεις κατά την έννοια του εθνικού νομικού τους συστήματος.
- (9β) Παρατυπίες και πληροφορίες θα μπορούσαν να προκύψουν από επιθεώρηση ελέγχου από το κράτος λιμένα που διενεργείται βάσει της οδηγίας 2009/16/ΕΚ, όταν είναι υποχρεωτική ή προγραμματισμένη. Παρατυπίες θα μπορούσαν επίσης να διαπιστωθούν όσον αφορά την παράδοση αποβλήτων πλοίου ή την κοινοποίησή τους, όπως απαιτείται βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 ή όσον αφορά τη μη συμμόρφωση με τα κριτήρια για τη χρήση συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων που λειτουργούν ως μέθοδοι μείωσης εκπομπών που ορίζονται στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/802, καθώς και πληροφορίες που λαμβάνονται σχετικά με πιθανή παράνομη απόρριψη από το πλοίο μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στην οδηγία 2002/59/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αποδεικτικών στοιχείων ή ενδείξεων σχετικά με απορρίψεις πετρελαίου ή άλλες παραβάσεις της Marpol 73/78 που διαβιβάζονται στο κράτος μέλος ή συμβάντα ή ατυχήματα που αναφέρθηκαν από τον πλοίαρχο του πλοίου.
- (10) Οι εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις κατά τον καθορισμό του επιπέδου των κυρώσεων που πρέπει να επιβληθούν στον ρυπαίνοντα. Λαμβανομένων υπόψη της ποικιλομορφίας των ρυπογόνων ουσιών που καλύπτει η οδηγία 2005/35/ΕΚ και της σημασίας της συνεπούς εφαρμογής των κυρώσεων σε ολόκληρη την Ένωση λόγω του διασυνοριακού χαρακτήρα της ρυθμιζόμενης συμπεριφοράς, θα μπορούσε να προωθηθεί η περαιτέρω προσέγγιση και αποτελεσματικότητα των επιπέδων κυρώσεων μέσω της ανταλλαγής κριτηρίων για την επιβολή κυρώσεων για απορρίψεις διαφορετικών ρυπογόνων ουσιών.

- (11) Όταν ένα κράτος μέλος υποπτεύεται ότι ένα πλοίο, το οποίο βρίσκεται οικειοθελώς σε λιμένα του ή σε υπεράκτιο τερματικό σταθμό, διέπραξε παράνομη απόρριψη, θα πρέπει να διενεργείται κατάλληλη επιθεώρηση για να διαπιστωθούν οι περιστάσεις. Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της οδηγίας 2005/35/EK όσον αφορά την επιθεώρηση των εν λόγω πλοίων, το παράρτημα I της οδηγίας 2005/35/EK παρέχει ενδεικτικό κατάλογο παρατυπιών ή πληροφοριών που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές κατά περίπτωση, όταν αποφασίζουν αν ένα πλοίο θα πρέπει να θεωρηθεί ύποπτο.
- (12) Μέχρι στιγμής τα συνοδευτικά μέτρα για τη συνεργασία και οι υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων των κρατών μελών δεν επαρκούν ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης ανάλυση του αν οι ρυπαίνοντες αντιμετωπίζουν αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές κυρώσεις και του ότι τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής επαρκή δεδομένα για την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/EK. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και συνεπής επιβολή της οδηγίας 2005/35/EK, η ανταλλαγή πληροφοριών και πείρας θα πρέπει να διευκολυνθεί μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας, με ταυτόχρονη μέριμνα ότι διατίθενται στην Επιτροπή επαρκή δεδομένα, ώστε να καθίσταται δυνατή η ορθή παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/EK.

- (13) Η υφιστάμενη δορυφορική υπηρεσία «CleanSeaNet», η οποία ενημερώνει τις αρχές των κρατών μελών σχετικά με πιθανές παράνομες απορρίψεις, θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω ώστε να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις πρόσθετες ρυπογόνες ουσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/EK. Οι πληροφορίες που αφορούν δυνητικές ή πραγματικές απορρίψεις που αναφέρουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την οδηγία 2005/35/EK και άλλες ενωσιακές βάσεις δεδομένων για την ασφάλεια στη θάλασσα, όπως το σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών της Ένωσης που θεσπίστηκε με την οδηγία 2002/59/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ («SafeSeaNet») και η βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων που δημιουργήθηκε με την οδηγία 2009/16/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸ («THETIS»), θα πρέπει να ενσωματωθούν και να διαδοθούν σε φιλική προς τον χρήστη ηλεκτρονική μορφή στις εθνικές αρχές που συμμετέχουν στην αλυσίδα επιβολής, ώστε να διευκολυνθεί η έγκαιρη αντίδρασή τους. Οι πληροφορίες αυτές, όταν αφορούν πραγματική ή δυνητική απόρριψη καταλοίπων συστήματος καθαρισμού καυσαερίων από πλοίο, μπορούν να διαδίδονται αυτόματα, όπως μέσω της ειδικής ενότητας του THETIS που δημιουργήθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2015/253 της Επιτροπής («THETIS-EU»), ώστε να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στα μέτρα επιβολής που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/802. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας από όλα τα κράτη μέλη, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να εξασφαλίσει ποσοστό επαλήθευσης των ειδοποιήσεων κλάσης Α που αποστέλλει το CleanSeaNet εντός των τριών πρώτων ετών από τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Οι δραστηριότητες επαλήθευσης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν πολλές δράσεις από διάφορες αρμόδιες αρχές, όπως η σύγκριση του δορυφορικού εντοπισμού με τα διαθέσιμα σε εθνικό επίπεδο βοηθητικά δεδομένα και τις επιθεωρήσεις ελέγχου από το κράτος λιμένα. Η πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχεται στις αρχές άλλων κρατών μελών που έχουν συμφέρον σ' αυτές στο πλαίσιο του ρόλου τους ως κρατών λιμένα του επόμενου λιμένα κατάπλου, ως παράκτιων κρατών που επηρεάζονται από την πιθανή απόρριψη ή ως κρατών σημαίας του πλοίου, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματική και έγκαιρη διασυνοριακή συνεργασία, να ελαχιστοποιείται η διοικητική επιβάρυνση των δραστηριοτήτων επιβολής και, τελικά, να επιβάλλονται αποτελεσματικές κυρώσεις στους παραβάτες για παραβάσεις της οδηγίας 2005/35/EK. Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί η χρήση νέων τεχνολογιών, όπως τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη, και τεχνικών υποστήριξης αποφάσεων, όπως η τεχνητή νοημοσύνη.

¹⁷ Οδηγία 2002/59/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10).

¹⁸ Οδηγία 2009/16/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57).

- (14) Οι εργασίες της υποομάδας για τα απόβλητα από τα πλοία, η οποία συστάθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού φόρουμ για την αειφόρο ναυτιλία και η οποία συγκέντρωσε ευρύ φάσμα εμπειρογνομόνων στον τομέα της ρύπανσης από τα πλοία και της διαχείρισης των αποβλήτων από τα πλοία, αναβλήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2017 ενόψει της έναρξης των διοργανικών διαπραγματεύσεων για την οδηγία (ΕΕ) 2019/883. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να μεριμνά για την οργάνωση ανταλλαγής πείρας μεταξύ των εθνικών αρχών και των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνομόνων από τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνία των πολιτών και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε ολόκληρη την Ένωση, με σκοπό τη θέσπιση κοινών πρακτικών για την επιβολή της παρούσας οδηγίας.
- (15) [...]
- (16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται η ορθή παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/ΕΚ. Για να περιοριστούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις και να βοηθηθεί η Επιτροπή στην ανάλυση των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να υποβάλλονται από τα κράτη μέλη μέσω ειδικού ηλεκτρονικού εργαλείου υποβολής στοιχείων. Στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές αφορούν κυρώσεις που επιβάλλονται σε φυσικά πρόσωπα ή στις οποίες εμπλέκονται φυσικά πρόσωπα, οι πληροφορίες αυτές ανωνυμοποιούνται. Για να διασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες που υποβάλλονται σύμφωνα με την οδηγία 2005/35/ΕΚ είναι συγκρίσιμες ως προς τον τύπο μεταξύ των κρατών μελών και συλλέγονται βάσει εναρμονισμένης ηλεκτρονικής μορφής και διαδικασίας υποβολής στοιχείων, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹.
- (16α) Αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν όρια στη διαθέσιμη τεχνολογία για τον εντοπισμό, την επαλήθευση και τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την απόρριψη ορισμένων ρυπογόνων ουσιών στην πηγή. Οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή και την επιβολή της παρούσας οδηγίας από τα κράτη μέλη.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (17) Η Επιτροπή, για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν τις ικανότητές τους όσον αφορά την αποτελεσματική επιβολή της οδηγίας 2005/35/EK από τις εθνικές διοικητικές και δικαστικές αρχές, θα πρέπει να παρέχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση και κατάρτιση σχετικά, μεταξύ άλλων, με βέλτιστες μεθόδους και πρακτικές για τον εντοπισμό, την επαλήθευση και τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, καθώς και καθοδήγηση όσον αφορά τις σχετικές κανονιστικές εξελίξεις της Μαγροί 73/78 και τις διαθέσιμες τεχνολογικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων των νέων ψηφιακών εργαλείων, ώστε να διευκολυνθούν οι αποτελεσματικές, οικονομικά αποδοτικές και στοχευμένες δραστηριότητες επιβολής.
- (18) Για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τις απορρίψεις ρυπογόνων ουσιών από τα πλοία και να βελτιωθεί η προστασία του περιβάλλοντος, οι πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2005/35/EK θα πρέπει να δημοσιοποιούνται μέσω επισκόπησης σε επίπεδο Ένωσης και να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας 2005/35/EK. Στόχος της οδηγίας 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ είναι να κατοχυρώσει το δικαίωμα πρόσβασης στις περιβαλλοντικές πληροφορίες στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη των αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (σύμβαση του Aarhus), στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος. Η Επιτροπή θα πρέπει να προστατεύει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που λαμβάνουν τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2003/4/EK.
- (19) Η οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ θεσπίζει ελάχιστα πρότυπα για την αναφορά παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων της οδηγίας 2005/35/EK, και για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν τέτοιες παραβιάσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, ειδικότερα, ότι παρέχεται προστασία στο πλήρωμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937, το οποίο αναφέρει πραγματικές ή δυνητικές παράνομες απορρίψεις. Εκτός από τους υφιστάμενους διαύλους αναφοράς που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο, όπως ρυθμίζονται από την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937, η Επιτροπή θα πρέπει να καθιστά διαθέσιμο έναν κεντρικό διαδικτυακό εξωτερικό δίαυλο αναφοράς για την αναφορά πραγματικών ή δυνητικών παράνομων απορρίψεων και να διαβιβάζει τις εν λόγω αναφορές στο οικείο κράτος μέλος ή στα οικεία κράτη μέλη, τα οποία στη συνέχεια θα πρέπει να χειρίζονται τις εν λόγω

²⁰ Οδηγία 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάρτιση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

²¹ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

αναφορές σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επιβεβαίωση παραλαβής, την κατάλληλη ανατροφοδότηση και τη συνέχεια που δίνεται. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το ενωσιακό δίκαιο περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία του απορρήτου της ταυτότητας των αναφερόντων, μεταξύ άλλων, όπου απαιτείται, με τον περιορισμό της άσκησης ορισμένων δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων των ενδιαφερόμενων προσώπων, όπως τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στην αναφορά ως συμμετέχοντα σε πιθανή παράνομη απόρριψη, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και η) και το άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, στον βαθμό και για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για την πρόληψη και την αντιμετώπιση προσπαθειών παρεμπόδισης της αναφοράς ή παρακώλυσης, ματαίωσης ή επιβράδυνσης της συνέχειας που δίνεται, ιδίως όσον αφορά τις έρευνες, ή προσπαθειών ταυτοποίησης των αναφερόντων. Οι περιορισμοί αυτοί θα πρέπει να σέβονται την ουσία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και να αποτελούν αναγκαία και αναλογικά μέτρα σε μια δημοκρατική κοινωνία για τη διασφάλιση σημαντικών στόχων γενικού δημόσιου συμφέροντος της Ένωσης ή κράτους μέλους και/ή της προστασίας του υποκειμένου των δεδομένων ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

- (20) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος γνωμοδότησε στις [xx xx 2023]²⁴.
- (21) Συνεχίζονται οι συζητήσεις στο πλαίσιο του ΔΝΟ σχετικά με νέα περιβαλλοντικά ζητήματα σε σχέση με τη διεθνή ναυτιλία, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα τόσο τη ρύπανση των υδάτων όσο και την ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι εν λόγω συζητήσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε νέες διατάξεις δυνάμει της Marpol 73/78. Μια μελλοντική επανεξέταση θα πρέπει να αξιολογεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2005/35/ΕΚ με σκοπό τη διασφάλιση συνεκτικού, αποδοτικού και αποτελεσματικού καθεστώτος επιβολής, καθώς και την επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων.

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

²⁴ ΕΕ C xxxx.

- (21α) Τα κράτη μέλη που δεν έχουν άμεση πρόσβαση στη θάλασσα ή σε λιμένες δεν μπορούν να εφαρμόσουν ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας εξαιτίας αυτών των γεωγραφικών συνθηκών. Προκειμένου μην επιβληθεί δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση στα εν λόγω κράτη μέλη, δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο και να εφαρμόζουν ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας.
- (22) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη λόγω της διασυνοριακής ζημίας που μπορεί να προκληθεί από παράνομες απορρίψεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και της διαθεσιμότητας αποτελεσματικών, αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων σε ολόκληρη την Ένωση για τέτοιες απορρίψεις, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (23) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, το τεκμήριο αθωότητας και το δικαίωμα υπεράσπισης, τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών και το δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού των εν λόγω δικαιωμάτων και αρχών και θα πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως.
- (24) Η οδηγία 2005/35/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2005/35/EK

Η οδηγία 2005/35/EK τροποποιείται ως εξής:

1) Ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή διεθνών προτύπων όσον αφορά τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση διοικητικών κυρώσεων για αδικήματα ρύπανσης»·

2) Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Σκοπός

1. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να ενσωματωθούν τα διεθνή πρότυπα για τη ρύπανση από τα πλοία στο δίκαιο της Ένωσης και να διασφαλιστεί ότι οι υπεύθυνοι για παράνομες απορρίψεις ρυπογόνων ουσιών υπόκεινται σε αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές διοικητικές κυρώσεις, ώστε να βελτιωθεί η ασφάλεια στη θάλασσα και να ενισχυθεί η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προξενούν τα πλοία.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν αυστηρότερα μέτρα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, με την πρόβλεψη διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.»·

3) Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Marpol 73/78»: η Διεθνής Σύμβαση του 1973 για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία και τα πρωτόκολλά της του 1978 και του 1997, στην επικαιροποιημένη έκδοσή της·
2. «ρυπογόνες ουσίες»: ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει των παραρτημάτων I (πετρέλαιο), II (επιβλαβείς υγρές ουσίες που μεταφέρονται χύδην), III (επιβλαβείς ουσίες που μεταφέρονται συσκευασμένες διά θαλάσσης), IV (λύματα πλοίων) και V (απορρίμματα πλοίων) της Marpol 73/78 και κατάλοιπα συστήματος καθαρισμού καυσαερίων·
3. «κατάλοιπο συστήματος καθαρισμού καυσαερίων»: κάθε υλικό που απομακρύνεται από το νερό έκπλυσης ή το νερό απαγωγής από σύστημα επεξεργασίας ή απορριπτόμενο νερό το οποίο δεν πληροί το κριτήριο απόρριψης, ή άλλο κατάλοιπο που απομακρύνεται από το σύστημα καθαρισμού καυσαερίων ως αποτέλεσμα της εφαρμογής μεθόδου συμμόρφωσης για τη μείωση των εκπομπών, όπως ορίζεται στον κανονισμό 4 του παραρτήματος VI της Marpol 73/78, η οποία χρησιμοποιείται ως εναλλακτική λύση όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών σε σχέση με τα πρότυπα που ορίζονται στον κανονισμό 14 του παραρτήματος VI της Marpol 73/78, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του ΔΝΟ·
- 3α. «απόρριψη»: κάθε έκλυση από πλοίο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της Marpol 73/78·
4. «πλοίο»: ποντοπόρο σκάφος, ανεξαρτήτως σημαίας, οποιουδήποτε τύπου, το οποίο λειτουργεί στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των υδροπτερυγών, των αερόστρωμνων σκαφών, των καταδυόμενων σκαφών και των πλωτών ναυπηγημάτων·
5. «νομικό πρόσωπο»: κάθε νομική οντότητα που έχει το εν λόγω καθεστώς δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, πλην των ίδιων των κρατών ή δημόσιων φορέων κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας ή των δημόσιων διεθνών οργανισμών·

6. «εταιρεία»: ο πλοιοκτήτης ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός ή πρόσωπο, όπως ο διαχειριστής ή ο ναυλωτής κενού σκάφους, στο οποίο ο πλοιοκτήτης έχει αναθέσει την ευθύνη λειτουργίας του πλοίου.»

4) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Παραβάσεις και εξαιρέσεις

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι απορρίψεις ρυπογόνων ουσιών σε οποιαδήποτε από τις περιοχές που αναφέρει το άρθρο 3 παράγραφος 1 θεωρούνται παραβάσεις, εκτός εάν:
- α) όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει του παραρτήματος I της Marpol 73/78, πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς 15, 34, 4.1, 4.2, ή 4.3 του παραρτήματος I της Marpol 73/78 και στο τμήμα 1.1.1 του μέρους II-A του διεθνούς κώδικα για τα πλοία που πλέουν στα πολιτικά ύδατα (πολιτικός κώδικας)·
 - β) όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει του παραρτήματος II της Marpol 73/78, πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς 13, 3.1.1, 3.1.2 ή 3.1.3 του παραρτήματος II της Marpol 73/78 και στο τμήμα 2.1 του μέρους II-A του πολιτικού κώδικα·
 - γ) όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει του παραρτήματος III της Marpol 73/78, πληρούνται οι προϋποθέσεις του κανονισμού 8.1 του παραρτήματος III της Marpol 73/78·
 - δ) όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει του παραρτήματος IV της Marpol 73/78, πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς 3, 11.1 και 11.3 του παραρτήματος IV της Marpol 73/78 και στο τμήμα 4.2 του μέρους II-A του πολιτικού κώδικα·
 - ε) όσον αφορά τις ρυπογόνες ουσίες που υπόκεινται σε ρύθμιση βάσει του παραρτήματος V της Marpol 73/78, πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2 και 7 του παραρτήματος V της Marpol 73/78 και στο τμήμα 5.2 του μέρους II-A του πολιτικού κώδικα· και

στ) όσον αφορά τα κατάλοιπα συστήματος καθαρισμού καυσαερίων, πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους κανονισμούς 4, 14.1, 14.4, 14.6, 3.1.1 και 3.1.2 του παραρτήματος VI της Μαρpol 73/78, λαμβανομένων υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του ΔΝΟ, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης ΜΕΡC.340(77) στην επικαιροποιημένη έκδοσή της.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί ότι οποιαδήποτε εταιρεία ή όσοι κρίνεται ότι έχουν διαπράξει παράβαση κατά την έννοια της παραγράφου 1, υπέχουν σχετική ευθύνη.

3. [...]»·

5) Το άρθρο 5 απαλείφεται·

6) Το άρθρο 5α απαλείφεται·

7) Το άρθρο 5β απαλείφεται·

7α) Το άρθρο 6 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Εάν παρατυπίες ή πληροφορίες γεννούν υπόνοιες ότι πλοίο το οποίο ευρίσκεται εκουσίως σε λιμένα ή υπεράκτιο τερματικό σταθμό κράτους μέλους προέβη ή προβαίνει σε απόρριψη ρυπογόνων ουσιών σε οποιαδήποτε από τις περιοχές του άρθρου 3 παράγραφος 1, το εν λόγω κράτος μέλος μεριμνά ώστε να διενεργηθεί, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, η ενδεδειγμένη επιθεώρηση ή άλλη ενδεδειγμένη δράση, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές που έχει εγκρίνει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ).

8) Στο άρθρο 6, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος παρατυπιών ή πληροφοριών που ενδέχεται να οδηγήσουν σε επιθεώρηση κατά την έννοια της παραγράφου 1.»·

- 9) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

Διοικητικές κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2023/xxxx²⁵, τα κράτη μέλη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 και σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, θεσπίζουν σύστημα διοικητικών κυρώσεων για την παράβαση των εθνικών διατάξεων εφαρμογής του άρθρου 4 της παρούσας οδηγίας και μεριμνούν για την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις είναι αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διοικητικές κυρώσεις που θεσπίζονται κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο περιλαμβάνουν πρόστιμα που επιβάλλονται στην εταιρεία κατά τον χρόνο της παράβασης, εφόσον η εταιρεία κρίθηκε υπεύθυνη. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιβάλλουν πρόστιμα σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα όταν αυτά κρίνονται υπεύθυνα για την παράβαση.
3. [...]
4. Όταν το νομικό σύστημα του κράτους μέλους δεν προβλέπει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, το παρόν άρθρο μπορεί να εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προστίμων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, να κινείται από την αρμόδια αρχή και να επιβάλλεται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, με την ταυτόχρονη διασφάλιση ότι τα εν λόγω ένδικα μέσα είναι αποτελεσματικά και έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα με τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές. Σε κάθε περίπτωση, οι κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα εν λόγω κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις διατάξεις των νομοθετικών τους πράξεων που θεσπίζουν σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο έως την [ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ] και, χωρίς καθυστέρηση, οποιαδήποτε μεταγενέστερη τροποποιητική νομοθετική πράξη ή τροποποίηση που τις επηρεάζει.»

²⁵ EE L xxxx.

- 10) Το άρθρο 8α απαλείφεται·
- 11) Το άρθρο 8β απαλείφεται·
- 12) Το άρθρο 8γ απαλείφεται·
- 13) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 8δ

Αποτελεσματική επιβολή κυρώσεων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τον καθορισμό και την επιβολή του είδους και του επιπέδου της διοικητικής κύρωσης σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κρίνεται από τις αρμόδιες αρχές υπεύθυνο, σύμφωνα με το άρθρο 8, για παράβαση κατά την έννοια του άρθρου 4, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις της παράβασης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ενδεικτικά:
 - α) η φύση, η βαρύτητα και η διάρκεια της απόρριψης·
 - β) [...]
 - γ) η ζημία που προκλήθηκε από την απόρριψη στο περιβάλλον ή στην ανθρώπινη υγεία·
 - δ) η οικονομική δυνατότητα του υπεύθυνου προσώπου·
 - ε) τα οικονομικά οφέλη που προέκυψαν ή αναμένεται να προκύψουν για το υπεύθυνο πρόσωπο από την παράβαση·
 - στ) τα μέτρα που έλαβε το υπεύθυνο πρόσωπο για την πρόληψη της απόρριψης ή τον μετριασμό των επιπτώσεών της·
 - ζ) το επίπεδο συνεργασίας του υπεύθυνου προσώπου με την αρμόδια αρχή, συμπεριλαμβανομένης κάθε δράσης που αποσκοπεί στην παράκαμψη ή στην παρεμπόδιση κατάλληλης επιθεώρησης ή άλλης έρευνας από αρμόδια αρχή· και
 - η) κάθε προηγούμενη παράβαση από το υπεύθυνο πρόσωπο που αφορά ρύπανση από τα πλοία.

2. [...]»

14) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

Ανταλλαγές πληροφοριών και πείρας

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται για την ανταλλαγή πληροφοριών, με βάση το σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών της Ένωσης που ορίζεται στο άρθρο 22α παράγραφος 3 και στο παράρτημα III της οδηγίας 2002/59/ΕΚ²⁶ (SafeSeaNet), ώστε να επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι:
 - α) βελτίωση των πληροφοριών που απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ιδίως όπως παρέχονται από την ευρωπαϊκή δορυφορική υπηρεσία εντοπισμού της ρύπανσης που θεσπίζεται με την παρούσα οδηγία (CleanSeaNet) και άλλους σχετικούς μηχανισμούς υποβολής στοιχείων, με σκοπό την ανάπτυξη αξιόπιστων μεθόδων ιχνηλάτησης των ρυπογόνων ουσιών στη θάλασσα·
 - β) ανάπτυξη και εφαρμογή κατάλληλου συστήματος ελέγχου και παρακολούθησης, που θα ενσωματώνει τις πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει του στοιχείου α) καθώς και τις πληροφορίες που θέτει η Επιτροπή στη διάθεση των κρατών μελών στο SafeSeaNet και σε άλλες βάσεις δεδομένων και εργαλεία, ώστε να διευκολυνθεί ο έγκαιρος εντοπισμός και η παρακολούθηση των πλοίων που απορρίπτουν ρυπογόνες ουσίες, με σκοπό τη βελτιστοποίηση των μέτρων επιβολής που λαμβάνουν οι εθνικές αρχές·
 - γ) βέλτιστη αξιοποίηση των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β), καθώς και των πληροφοριών που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10α, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες αυτές και της ανταλλαγής τους μεταξύ των αρμόδιων αρχών και με τις αρχές άλλων κρατών μελών και την Επιτροπή· και

²⁶ Οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10).

- δ) εντός τριών ετών από την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, διασφάλιση ότι οι αρμόδιες αρχές επαληθεύουν ορισμένο ποσοστό των ειδοποιήσεων κλάσης A που αποστέλλει το CleanSeaNet κάθε χρόνο ανάλογα με τις δυνατότητες των κρατών μελών, όπου «επαλήθευση» σημαίνει κάθε συνέχεια που δίνεται από τις αρμόδιες αρχές σε ειδοποίηση που αποστέλλει το CleanSeaNet, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν η εκάστοτε ειδοποίηση αφορά παράνομη απόρριψη. Το ποσοστό αυτό κοινοποιείται εκ των προτέρων στην Επιτροπή.

2. [...]»

15) Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 10α

Υποβολή στοιχείων

1. Η Επιτροπή θεσπίζει ηλεκτρονικό εργαλείο υποβολής στοιχείων, για τους σκοπούς της συλλογής και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος επιβολής που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές τους υποβάλλονται μέσω του ηλεκτρονικού εργαλείου υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στην παράγραφο 1, μόλις ολοκληρωθούν οι διοικητικές και, κατά περίπτωση, νομικές διαδικασίες:
 - α) πληροφορίες σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται από τις αρμόδιες αρχές σε ειδοποίηση που αποστέλλεται από το CleanSeaNet ή με τους λόγους για τους οποίους δεν δόθηκε συνέχεια σε μια τέτοια ειδοποίηση, το συντομότερο δυνατόν αφότου ολοκληρωθούν οι επακόλουθες δραστηριότητες·
 - β) πληροφορίες σχετικά με τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 6, το συντομότερο δυνατόν αφότου ολοκληρωθεί η επιθεώρηση·
 - γ) πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 7, το συντομότερο δυνατόν αφότου ολοκληρωθούν οι δράσεις αυτές· και

- δ) πληροφορίες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, κατά των οποίων δεν ασκήθηκε έγκαιρα καμία προσφυγή ή οι οποίες ως εκ τούτου είναι οριστικές και εκτελεστές, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους για τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Στον βαθμό που οι πληροφορίες σχετικά με τις κυρώσεις περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι πληροφορίες αυτές ανωνυμοποιούνται.
3. Για να διασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή μπορεί, με εκτελεστικές πράξεις, να θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού του είδους των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 13.
4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρχές που θα έχουν δικαίωμα πρόσβασης στο εργαλείο υποβολής στοιχείων που ορίζεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 10β

Κατάρτιση

Η Επιτροπή διευκολύνει, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, την ανάπτυξη ικανοτήτων παρέχοντας κατάρτιση στις αρχές που είναι αρμόδιες για τον εντοπισμό και την επαλήθευση των παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθώς και για την επιβολή των σχετικών διατάξεων.

Άρθρο 10γ

Δημοσίευση πληροφοριών

1. Με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών και με βάση τις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10α, η Επιτροπή δημοσιοποιεί τακτικά επικαιροποιημένη επισκόπηση σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με την εφαρμογή και την επιβολή της παρούσας οδηγίας, μόλις ολοκληρωθούν οι διοικητικές και νομικές διαδικασίες, κατά περίπτωση. Η επισκόπηση μπορεί να περιλαμβάνει τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II της παρούσας οδηγίας.
2. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2003/4/ΕΚ²⁷, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 10δ

Προστασία των προσώπων που αναφέρουν πιθανές παραβάσεις και των δεδομένων

1. Η Επιτροπή αναπτύσσει και διατηρεί εμπιστευτικό διαδικτυακό εξωτερικό δίαυλο αναφοράς για την παραλαβή αναφορών, κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937²⁸ σχετικά με πιθανές παραβάσεις της παρούσας οδηγίας, και διαβιβάζει τις εν λόγω αναφορές στο οικείο κράτος μέλος ή στα οικεία κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές που λαμβάνουν αναφορές για παραβιάσεις της παρούσας οδηγίας, οι οποίες υποβάλλονται μέσω του διαύλου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, παρέχουν ανατροφοδότηση και δίνουν συνέχεια στις εν λόγω αναφορές σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/1937.

²⁷ Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

3. Η Επιτροπή μπορεί, δυνάμει του άρθρου 25 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και η) και σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, να περιορίσει την εφαρμογή των άρθρων 14 έως 22, 35 και 36, καθώς και του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725²⁹ για τα υποκείμενα των δεδομένων τα οποία αποτελούν μέρος ή μνημονεύονται στην αναφορά που υποβάλλεται μέσω του διαύλου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τα οποία δεν είναι τα υποκείμενα των δεδομένων που υποβάλλουν την εν λόγω αναφορά. Ο περιορισμός αυτός μπορεί να ισχύει μόνο για τη διάρκεια που απαιτείται για τη διερεύνηση της αναφοράς που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.»

- 16) Το άρθρο 11 απαλείφεται·
- 17) Το άρθρο 12 απαλείφεται·
- 18) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 12 α

Αξιολόγηση και επανεξέταση

- 1. Έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: Να συμπληρωθεί η ημερομηνία: πέντε έτη από την ημερομηνία μεταφοράς της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας στο εθνικό δίκαιο], η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας. Η αξιολόγηση βασίζεται τουλάχιστον στα ακόλουθα:
 - α) στην πείρα που αποκτάται από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας· και
 - β) στις πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 10α και στην επισκόπηση σε επίπεδο Ένωσης που παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 10γ.
- 2. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης, η Επιτροπή αξιολογεί τη δυνατότητα τροποποίησης του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη νέων ή επικαιροποιημένων διεθνών προτύπων για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία με την επιφύλαξη ισχυουσών και μελλοντικών διατάξεων της Marpol 73/78.»

²⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

- 19) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS), η οποία έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2099/2002³⁰. Η COSS είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011³¹.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 και το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2099/2002.»

- 20) Το άρθρο 14 απαλείφεται·

- 21) Το άρθρο 15 απαλείφεται·

- 21α) Στο άρθρο 16, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν άμεση πρόσβαση στη θάλασσα ή δεν διαθέτουν λιμένες δεν υποχρεούνται να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο και να εφαρμόσουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας στα άρθρα 6 και 7.»

- 22) Το μοναδικό παράρτημα απαλείφεται·

³⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2099/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, για την επιτροπή ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS) και για την τροποποίηση των κανονισμών για την ασφάλεια στη ναυτιλία και την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία (ΕΕ L 324 της 29.11.2002, σ. 1).

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- 23) Το κείμενο του παραρτήματος I της παρούσας οδηγίας προστίθεται ως παράρτημα I.
- 24) Το κείμενο του παραρτήματος II της παρούσας οδηγίας προστίθεται ως παράρτημα II.

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν έως την *{Υπηρεσία Εκδόσεων: Να συμπληρωθεί η ημερομηνία: τέσσερα έτη [48 μήνες] από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας}* τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

- 1α. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν άμεση πρόσβαση στη θάλασσα ή δεν διαθέτουν λιμένες δεν υποχρεούνται να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο και να εφαρμόσουν τις διατάξεις του άρθρου 1 σημεία 7α) και 8) της παρούσας οδηγίας.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία, καθώς και κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 3

Εφαρμογή της οδηγίας 2009/123/EK

Όσον αφορά τις παραβάσεις που πρέπει να θεωρούνται ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την οδηγία 2005/35/EK, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/123/EK³², και τις αντίστοιχες κυρώσεις, τα κράτη μέλη που δεν δεσμεύονται από την οδηγία (ΕΕ) 2023/xxx εξακολουθούν να δεσμεύονται από την οδηγία 2005/35/EK, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/123/EK.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 5

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

³² EE L 280 της 27.10.2009, σ. 52.

ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΤΥΠΙΩΝ Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 6

- (1) Τυχόν παρατυπίες όσον αφορά το βιβλίο πετρελαίου και άλλα σχετικά βιβλία καταγραφής ή άλλες ελλείψεις που σχετίζονται με πιθανές απορρίψεις, οι οποίες διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν δυνάμει της οδηγίας 2009/16/ΕΚ³³, είτε από το οικείο κράτος μέλος είτε από άλλο κράτος μέλος ή κράτος που έχει υπογράψει το Μνημόνιο Συνεννόησης για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος του λιμένα (ΜΣ των Παρισίων) στους προηγούμενους λιμένες κατάπλου του πλοίου·
- (2) Τυχόν παρατυπίες όσον αφορά την παράδοση αποβλήτων πλοίου ή την κοινοποίησή τους, όπως απαιτείται από την οδηγία (ΕΕ) 2019/883³⁴, οι οποίες έλαβαν χώρα είτε στο οικείο κράτος μέλος είτε στο κράτος μέλος των προηγούμενων λιμένων κατάπλου του πλοίου·
- (3) Τυχόν παρατυπίες όσον αφορά τη μη συμμόρφωση με τα κριτήρια για τη χρήση συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων που λειτουργούν ως μέθοδοι μείωσης των εκπομπών, όπως ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁵, το οποίο παραπέμπει στις κατευθυντήριες γραμμές του 2009 για τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων που παρατίθενται στην απόφαση ΜΕΡC.184 (59), όπως αντικαταστάθηκαν από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 για τα συστήματα καθαρισμού καυσαερίων που παρατίθενται στην απόφαση ΜΕΡC.340 (77)·
- (4) Κάθε πληροφορία που λαμβάνεται από άλλο κράτος μέλος σχετικά με πιθανή παράνομη απόρριψη από το πλοίο, η οποία λαμβάνεται μέσω των διαδικασιών που προβλέπονται στην οδηγία 2002/59/ΕΚ³⁶, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αποδείξεων ή ενδείξεων εσκεμμένων απορρίψεων πετρελαίου ή άλλων παραβάσεων της Μαγρ01 73/78 που διαβιβάζονται από παράκτιους σταθμούς κράτους μέλους στους παράκτιους σταθμούς στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 16 της εν λόγω οδηγίας ή συμβάντων ή ατυχημάτων που έχουν αναφερθεί από τον πλοίαρχο του πλοίου στον παράκτιο σταθμό του οικείου κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 17 της εν λόγω οδηγίας· ή
- (5) Κάθε άλλη πληροφορία από πρόσωπα που εμπλέκονται στη λειτουργία του πλοίου, συμπεριλαμβανομένων των πλοηγών, από την οποία προκύπτουν παρατυπίες σχετικά με πιθανή παραβίαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

³³ Οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57).

³⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 116).

³⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2016/802 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη μείωση της περιεκτικότητας ορισμένων υγρών καυσίμων σε θείο (κωδικοποίηση) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 58).

³⁶ Οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΈΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10Γ

- (1) Για κάθε περιστατικό ρύπανσης που επαληθεύεται και επιβεβαιώνεται από κράτος μέλος, οι πληροφορίες της επισκόπησης σε επίπεδο Ένωσης που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 10γ μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α. ημερομηνία του περιστατικού·
 - β. στοιχεία του πλοίου που εμπλέκεται στο περιστατικό·
 - γ. θέση (βάσει γεωγραφικού πλάτους και μήκους) του περιστατικού ρύπανσης·
 - δ. έκταση του περιστατικού ρύπανσης (περιοχή και μήκος), κατά περίπτωση·
 - ε. τύπος ρύπου·
 - στ. εμπλεκόμενο ή εμπλεκόμενα κράτη μέλη·
 - ζ. περιγραφή των δραστηριοτήτων επαλήθευσης του περιστατικού ρύπανσης·
 - η. ημερομηνία και ώρα των δραστηριοτήτων επαλήθευσης και μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τις δραστηριότητες επαλήθευσης·
 - θ. λεπτομέρειες σχετικά με την επιβληθείσα διοικητική κύρωση.
- (2) Για κάθε κράτος μέλος, οι συγκεντρωτικές πληροφορίες που περιέχονται στην επισκόπηση σε επίπεδο Ένωσης που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 10γ μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α. τον αριθμό πιθανών περιστατικών ρύπανσης που εμπίπτουν στο πλαίσιο του CleanSeaNet, τα οποία εντοπίστηκαν·
 - β. τον αριθμό πιθανών περιστατικών ρύπανσης που εμπίπτουν στο πλαίσιο του CleanSeaNet, τα οποία επαληθεύτηκαν από το κράτος μέλος·
 - γ. τον αριθμό επιβεβαιωμένων περιστατικών ρύπανσης μετά την επαλήθευση (αναλυτικά ανά περιοχή: χωρικά ύδατα, ΑΟΖ, ανοικτή θάλασσα)·
 - δ. τον αριθμό εντοπισθέντων παραβατών·
 - ε. τον αριθμό περιπτώσεων στις οποίες επιβλήθηκε κύρωση.